

Ekstrem oppussing av kunnskapssektoren?

Forskningspolitisk seminar

7. november 2023

Hotel Bristol, Oslo

Velkommen til Forskningspolitisk seminar 2023

Hver høst arrangerer Forskerforbundet et forskningspolitisk seminar om aktuelle tema i norsk forskningspolitikk. Seminaret har siden 1977 vært en av de viktigste forskningspolitiske møteplassene i Norge.

Tema for årets seminar er «ekstrem oppussing» av kunnskapssektoren. Står kunnskapssektoren ved et veiskille? Og hva ville sektoren selv prioritert, hvis den skulle pusse opp?

Program

09:30 **Registrering / kaffe og enkel servering**

10:00 **Velkommen**

Møte- og debattleder Aksel Kjær Vidnes,
redaktør forskning.no

Del I **Regjeringens forskningspolitikk og dens konsekvenser**

10.05 **Regjeringens forskningspolitikk**

Forsknings- og høyere utdanningsminister Sandra Borch (Sp)

10:20 **Regjeringens forskningspolitikk
– en forskningsbasert analyse**

Professor Magnus Gulbrandsen, TIK-senteret UiO

10.40 **Konsekvenser av regjeringens forskningspolitikk
– slik forskningssektoren opplever dem**

Vidar Haanes, nestleder UHR-Forskning og rektor MF
vitenskapelig høyskole

Anne Strømmen Lycke, styreleder Forskningsinstituttene
fellesarena (FFA)

Guro Elisabeth Lind, leder Forskerforbundet

10:55 **Panelsamtale med sektoren og statsråden**

11.15 **Spørsmål fra salen**

11.30 **Lunsj**

Del II **Hvor må Norge være i 2030, og hvilken forskningspolitikk tar oss dit?**

- 12.15** **Oppussing for nysgjerrighetsdrevne og anvendt forskning**
Camilla Stoltenberg, konsernsjef NORCE
Guri Rørtveit, professor og instituttleder UiB
- 12.40** **Oppussing for forskning i kommunene og forvaltningen**
Hedda Eilertsen Barvik, spesialrådgiver KS
Ragnhild Lied, leder Unio
Ole Marius Hylland, seniorforsker Telemarksforskning
- 13.15** **Utdeling av Forskerforbundets hjernekraftpris 2023**
- 13.30** **Kaffepause**
- 13:45** **Danmark: Den perfekte stormen eller ekstrem makeover som gikk feil?**
Frederik Hertel, lektor Aalborg Universitet og nestformann DM universitet
- 13:45** **Hva vil du overhale og hvordan?**
Utvalgte interessenter med sine oppussingsprosjekter
Hva vil salen pusse opp?
- 14.15** **Forskningsoppussing for et godt samfunn og bærekraftig næringsutvikling**
Tore Rem, professor i litteratur og direktør UiO:Demokrati
Trine Skei Grande, direktør bærekraft i Sopra Steria Footprint
Klaus Mohn, rektor ved Universitetet i Stavanger
- 14.55** **Oppsummering av hva vi har lært og hva vi tar med oss**
Guro Elisabeth Lind, leder Forskerforbundet
- 15:00** **Slutt**

Ekstrem oppussing av kunnskapssektoren?

Bevilgningene til utdanning, forskning og utvikling har økt betydelig i Norge de siste 20 årene. Det har vært tverrpolitisk enighet om at dette er nødvendig, og vi har satt oss mål om at 3 prosent av BNP skal gå til forskning og utvikling. Norge står foran en krevende omstilling av økonomi og samfunnsliv. Da bør vi styrke kunnskapssektoren. Eller?

“**F**esten er over. Vi må bruke mindre penger, ikke mer.” Det var beskjeden da forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe trykket inn festbremsen på vegne av Støre-regjeringen. Han varslet en «ekstrem oppussing» av kunnskapssektoren, og lanserte en liste på femten punkter for å gjøre sektoren bedre og mindre byråkratisk. Budskapet var klart: Kunnskapssektoren må bli mer effektiv og mer produktiv.

På gulvet er det mange som ikke kjenner seg igjen i denne virkelighetsbeskrivelsen. De vitenskapelig ansatte ved universiteter og høyskoler jobber i gjennomsnitt mer enn 46 timer i uken. Arbeidspresstet og usikkerhet om framtidig finansiering og jobb er en viktig grunn til at bare 1 av 3 unge forskere, og bare 1 av 5 postdoktorer, vil anbefale andre unge en forskerkarriere.

Også på institusjonsnivå er bildet et annet. De siste årene har en rekke kunnskapsmiljøer fått til dels vesentlige kutt i bevilgningene.

Flere statlige forvaltningsinstitutter opplever at viktige fagmiljøer splittes, flyttes og svekkes. Ved flere universiteter og høyskoler legges spareplaner som innebærer kutt i studietilbud og nedbygging av fagmiljøer.

Regjeringens pålegg i Utsynsmeldingen om å «flytte ressurser mellom fagfeltene for i større grad å imøtekomme det arbeidslivet etterspør», bidrar til ytterligere usikkerhet.

“**F**orskning trengs, forskning virker og forskning funker!”, sa daværende klima- og miljøminister Espen Barth Eide på FFAs årskonferanse i mai i år. Vi spør:

Funker regjeringens forskningspolitikk?

Hva er egentlig regjeringens strategi for forskning og kunnskapsutvikling?

Stemmer det at kunnskapssektoren er så lite produktiv ?

Hvordan når vi 3-prosentmålet?

Og hvordan ville en ekstrem oppussing sett ut hvis kunnskapssektoren selv fikk bestemme?

Innledere

Møte- og debattleder

Aksel Kjær Vidnes

Ansvarlig redaktør og daglig leder i nettavisen forskning.no. Tidligere debattredaktør i forskning.no, redaksjonssekretær i Forskerforum og redaktør i Universitas.

Sandra Borch

Forsknings- og høyere utdanningsminister (Sp). Tidligere landbruks- og matminister (2021-2023). Stortingsrepresentant for Troms siden 2017. Mastergrad i rettsvitenskap fra UiT Norges arktiske universitet.

Magnus Gulbrandsen

Professor, TIK Senter for teknologi, innovasjon og kultur ved Universitetet i Oslo og leder for Oslo Institute for Research on the Impact of Science (OSIRIS).

Vidar Haanes

Universitets- og høgskolerådet (UHR). Nestleder i UHR-Forskning og rektor ved MF vitenskapelig høyskole. Professor i kirke- og lærdomshistorie.

Anne Strømmen Lycke

Styreleder Forskningsinstituttene fellesarena (FFA) og administrerende direktør NORSAR. Petroleumsingeniør (NTNU).

Guro Elisabeth Lind

Leder av Forskerforbundet siden 2019. Forskningsgruppeleder ved Radiumhospitalet, Institutt for kreftforskning (Oslo Universitets-sykehus) og professor II ved Universitetet i Oslo.

Camilla Stoltenberg

Konsernsjef, forskningsinstituttet NORCE fra 2023. Tidligere direktør for Folkehelseinstituttet (2012-2023). Doktorgrad i epidemiologi fra Universitetet i Oslo, professor II ved Institutt for global helse og samfunnsmedisin, Universitetet i Bergen.

Guri Rørtveit

Professor og instituttleder ved Institutt for global helse og samfunnsmedisin, Universitetet i Bergen, nestleder for Bergen senter for etikk og prioritering (BCEPS).

Hedda Eilertsen Barvik

Spesialrådgiver i kommunesektorens interesseorganisasjon KS, i området forskning, innovasjon og digitalisering. Koordinator for KS sitt interessepolitiske arbeid for forskning. Prosjektleder for Kommunenes strategiske forskningsorgan (KSF). Mastergrad i sosiologi fra Københavns universitet.

Ragnhild Lied

Leder av hovedorganisasjonen Unio siden 2016. Tidligere leder av Utdanningsforbundet (2013-2015). Hovedfag i idrettsfag.

Ole Marius Hylland

Seniorforsker ved Telemarksforskning. Hovedfag i folkloristikk og doktorgrad i kulturhistorie fra Universitetet i Oslo.

Tore Rem

Professor i engelsk litteratur ved Universitetet i Oslo, direktør for den tverrfaglige satsingen UiO:Demokrati. Forfatter av en rekke sakprosa-bøker.

Trine Skei Grande

Direktør bærekraft i Sopra Steria Footprint, styreleder Norges institusjon for menneskerettigheter (NiM), PRIO og Oslo museum. Tidligere leder av Venstre, stortingsrepresentant, kunnskapsminister og kulturminister.

Klaus Mohn

Rektor ved Universitetet i Stavanger siden 2019. Doktorgrad i industriell økonomi, professor ved Handelshøgskolen ved Universitetet i Stavanger.

Frederik Hertel

PhD., lektor (Associate Professor) ved Aalborg University Business School, Aalborg Universitet. Nestformann i fagforeningen DMS landsklubb for universiteter.

FORSKER FORBUNDET

- Forskerforbundet er landets største og ledende fag- og interesseorganisasjon for ansatte i forskning, høyere utdanning og kunnskapsformidling.
- Forskerforbundet er tilsluttet Unio – hovedorganisasjonen for universitets- og høyskoleutdannede.
- Forskerforbundet arbeider for høyere lønn og bedre arbeidsvilkår for medlemmene.
- Forskerforbundet ivaretar medlemmenes interesser i forsknings- og utdanningspolitiske spørsmål.

Forskerforbundet

Postadresse: Postboks 1025
Sentrum, 0104 Oslo

Besøksadresse:
Tullins gate 2, Oslo

Sentralbord: +47 21 02 34 00
post@forskerforbundet.no